

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
ANTHONY ELLUL**

Seduta tat-18 ta' Marzu, 2003

Talba Numru. 2314/2002

L-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar

Vs

Margaret Farrugia u Emmanuel Farrugia

It-Tribunal,

Ra l-avviz tat-talba li permezz l-Awtorita attrici talbet il-hlas tas-somma ta' sebgha mija u tmien liri Maltin u disgha u erbghin centezmu (Lm708.49), spejjez li dahlet fihom biex ix-xogholijiet indikati f'Avviz tat-Twettiq numru ECF/541/93/ENMU/NENF jigu mwettqa.

Ra r-risposta tal-konvenuti li permezz taghha kkontestaw it-talba u eccepew:-

(1) It-talba hija esagerata peress li l-konvenuti diga' hallsu s-somma ta' Lm587.

Kopja Informali ta' Sentenza

(2) Mis-somma pretiza trid titnaqqas il-valur tal-gebel li ttiehhed minn fuq il-post.

Semgha x-xhieda.

Semgha t-trattazzjoni ta' l-avukati difensuri.

Ra l-atti tal-kawza.

Ikkunsidra:

1. Il-fatti huma s-segwentanti:-

(a) Il-konvenuti bnew bini minghajr permess fuq propjeta taghom fi Triq Hlantun, Safi.

(b) Fil-15 ta' April 1994 saret applikazzjoni mill-konvenuti sabiex tigi regolarizzata l-posizzjoni. Huma hallsu l-ispejjez ghal din l-applikazzjoni. L-Awtorita attrici rifjutat l-applikazzjoni

(c) Fid-19 ta' Jannar 1996 (fol. 20) inhareg avviz ta' twettiq kontra l-konvenut ghaliex fuq is-sit sar "*xoghol minghajr permess*";

(d) Sussegwentement inhareg avviz ta' twettiq iehor fit-8 ta' Marzu 1999 (fol. 22), din id-darba fuq isem il-konvenuta. Ir-raguni li nghatat kienet li "*ghandek xoghol li jikkonsisti fi tlett hitan ta' garage minghajr permess*". Dan l-avviz gie notifikat fit-23 ta' Marzu 1999.

(e) Fis-26 ta' Awissu 1999 il-kaz gie mibghut "*for direct action*".

(f) Fit-22 ta' Gunju 2000 ittiehdet azzjoni da parti ta' l-Awtorita attrici li permezz taghha twaqqat l-bini li ma kienx kopert minn permess.

2. Il-vertenza hija llum limitata biss ghas-somma ta' Lm340.19. Fil-fatt permezz ta' nota ipprezentata fit-13 ta' Jannar 2003 (fol. 34), l-Awtorita attrici rriduciet l-ammont

mitlub wara li naqset is-somma ta' flus li kellha tigi rifiuza lill-konvenuti peress li l-applikazzjoni tal-15 ta' April 1994 kienet giet rifjutata.

3. Il-konvenuti qeghdin jikkontestaw id-dritt ta' l-Awtorita li titlob il-hlas tas-somma ta' Lm340.19 peress li jikkontendu li l-valur tal-gebel li ttiehed kien jeccedi l-valur ta' Lm340.19.

4. Mill-provi rrizulta bl-iktar mod cjar li l-izvilupp li ghamlu l-konvenuti kien illegali. Inoltre, l-konvenuti kienu gew debitament notifikati bl-avviz ta' twettiq fit-23 ta' Marzu 1999 (fol. 24) u ma jirrizultax li hadu l-passi sabiex jikkontestaw l-avviz. F'dan l-avviz hemm twissija sabiex il-persuna notifikata: *“tregga lura kull haga li ghandek minghajr permess fl-istat originali tieghu fi zmien 16 il-gurnata”*. Mill-provi irrizulta bl-iktar mod cjar li l-konvenuti ma hadu l-ebda passi sabiex inehhu l-izvilupp in kwistjoni. Il-konvenuti altru milli kellhom zmien bizzejjed sabiex inehhu l-bini llegali u jirripristinaw is-sit fl-istat originali tieghu. Minn dan kollu ma ghamlu xejn u ghalhekk l-Awtorita kellha kull dritt li tidhol fl-art u tiehu l-passi sabiex titwaqqa l-istruttura. L-argument tal-konvenuta li ma kenitx mgharrfa bid-data meta kien ser isir ix-xoghol ta' twaqqigh ma jistax iregi, iktar u iktar meta wiehed iqies li ghaddiet 'il fuq minn sena minn meta l-konvenuti gew notifikati bl-avviz ta' twettiq sad-data meta twaqqaq l-izvilupp li ma kienx kopert minn permess. Mill-atti jirrizulta wkoll (fol. 15) li:- *“the site was then cleared from the demolition debris and reinstated to its original state. The said debris loaded onto trucks was disposed of. It is to note that Mr. Farrugia arrived on site at the final stages of the operation aggressively protesting with regards to the demolition of the illegal structure. He was led away by a Planning Authority official assisted by the Police”*. It-Tribunal jikkondividi l-fehma li sabiex is-sit jitqieghead fl-istat originali tieghu kellu mhux biss jitwaqqa l-bini, imma jitnehha wkoll il-materjal kollu li ntuza fl-izvilupp.

Skond l-Artikolu 55A(1) ta' l-Att Dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp: *“jekk xi passi jew azzjoni ohra, komprizi s-*

sospensjoni, twaqqif jew htiega ohra bhal dik, mehtiega li jittiehdu b'avviz ta' twettiq ma jkunux ittiehdu fiz-zmien specifikat fl-avviz, l-Awtorità tista' tidhol fuq l-art jew f'area tal-bahar u tiehu dawk il-passi jew azzjoni ohra kif fuq imsemmijin, inkluzi l-izmantellar jew it-tnehhija ta' xi apparat, makkinarju, ghodod, beni, vetturi jew xi oggetti ohra li jistghu jkunu fis-sit u l-ghemil ta' kull xoghol mehtieg biex twettaq dak mitlub fl-avviz ta' twettiq u ghal dan il-ghan tista' titlob l-ghajnuna tal-Korp tal-Pulizija, ta' kull kunsill lokali, kull dipartiment tal-Gvern jew kull agenzija tal-Gvern; u l-Korp tal-Pulizija ghandu ghal dan il-ghan jezercita dawk is-setghat moghtija lilu bil-ligi'.

5. Il-pretenzjoni tal-konvenuti sabiex mill-ammont pretiz jitnaqqas il-valur tal-gebel, m'hijiex gustifikata. Mill-provi rrizulta li l-gebel intremgha. Kieku l-Awtorita hadet xi beneficcju mill-materjal li tneha minn fuq is-site l-affarijiet setghu jiehu xejra ohra. Min-naha l-ohra l-konvenuti ma jistghux jippretendu li jiehu xi beneficcju min-nuqqas taghhom. Lanqas ma jistghu jippretendu li l-Awtorita kellha xi obbligu li zzomm dik il-kwantita ta' gebel. Il-konvenuti kellhom iz-zmien kollu sabiex jiehu hsieb inehhu l-bini u jevitaw l-ispejjez, kif ukoll jekk iridu jzommu l-gebel. Interpretazzjoni differenti tkun t'fisser li l-Awtorita titqiegħed f'sitwazzjoni fejn ikun ferm diffiċli li twettaq id-dmirijiet tagħha skond l-Att numru I ta' l-1992. It-Tribunal huwa tal-fehma li l-Awtorita kienet gustifikata fl-azzjoni li hadet u ma jarax li tista' tigi akkollata b'xi responsabbilta għal mod kif agixxew l-impjegati tagħha meta nehew il-materjal minn fuq is-sit u ddisponew minnu.

Għal dawn il-motivi, it-Tribunal jaqta' u jiddecidi l-kawza billi jikkundanna lill-konvenuti jhallsu s-somma ta' tlett mija u erbghin lira Maltija u dsatax-il centezmu (Lm340.19), bl-imghax mil-lum.

L-ispejjez jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

**Avukat Dr. Anthony Ellul
Gudikatur.**

-----TMIEM-----